

Sammanfattning av måluppfyllelse och insatsportföljens genomförande

Översikt: Bedömning av måluppfyllelse och insatsportföljens genomförande per resultat		
Ökad ekonomisk integrering med EU och marknadsekonomisk utveckling		2015
Resultat 1: Stärkt kapacitet hos institutioner för fortsatt ekonomisk integration med EU.	Bedömning av måluppfyllelse	
	Bedömning av insatsportföljens genomförande	
Resultat 2: Konkurrenskraftiga små och medelstora företag som utgör en större del av ekonomin.	Bedömning av måluppfyllelse	
	Bedömning av insatsportföljens genomförande	
Stärkt demokrati, ökad respekt för mänskliga rättigheter och mer utvecklad rättsstat med fokus på stärkt offentlig förvaltning och rättsväsende		2015
Resultat 3: En mer effektiv offentlig förvaltning med stärkt administrativ kapacitet att genomföra reformer för EU-närmandet.	Bedömning av måluppfyllelse	
	Bedömning av insatsportföljens genomförande	
Resultat 4: Offentliga tjänster levereras av bättre kvalitet utifrån principer om icke-diskriminering och lika rättigheter och med minskad korruption.	Bedömning av måluppfyllelse	
	Bedömning av insatsportföljens genomförande	
Resultat 5: Ett mer effektivt rättsväsende, som i högre utsträckning garanterar rätten till en rättvis rättegång, i enlighet med europeisk standard.	Bedömning av måluppfyllelse	
	Bedömning av insatsportföljens genomförande	
Resultat 6: Minskat könsrelaterat våld, hatbrott och människohandel.	Bedömning av måluppfyllelse	
	Bedömning av insatsportföljens genomförande	
Resultat 7: En mer demokratisk och effektiv poliskår.	Bedömning av måluppfyllelse	
	Bedömning av insatsportföljens genomförande	
Stärkt demokrati, ökad respekt för mänskliga rättigheter och mer utvecklad rättsstat med fokus på ökat åtnjutande av mänskliga rättigheter och stärkta möjligheter att utöva demokratiskt inflytande		2015

Resultat 8: Ett mer pluralistiskt civilt samhälle inklusive politiska partier med starkt folklig förankring.	Bedömning av måluppfyllelse	
	Bedömning av insatsportföljens genomförande	
Resultat 9: Förbättrade förutsättningar för befolkningens demokratiska ansvarsutkrävande och deltagande i politiska processer inklusive främjande av fria val.	Bedömning av måluppfyllelse	
	Bedömning av insatsportföljens genomförande	
Resultat 10: Friare och mer oberoende media.	Bedömning av måluppfyllelse	
	Bedömning av insatsportföljens genomförande	
Resultat 11: Att partnerländerna i högre grad uppfyller internationella och nationella åtaganden för mänskliga rättigheter, jämställdhet (inklusive EU:s strategi för jämställdhet), och icke-diskriminering.		
	Bedömning av insatsportföljens genomförande	
Resultat 12: Kvinnor och män har i högre utsträckning samma makt att forma samhället och sina egna liv.	Bedömning av måluppfyllelse	
	Bedömning av insatsportföljens genomförande	
Resultat 13: Ökat förtroende och försoning mellan parterna i och mellan länderna.	Bedömning av måluppfyllelse	
	Bedömning av insatsportföljens genomförande	
Förbättrad miljö och begränsad klimatpåverkan och stärkt motståndskraft mot miljöpåverkan och klimatförändringar		2015
Resultat 14: Att partnerländerna i högre grad uppfyller EU:s regelverk och internationella överenskommelser för miljö, klimat och energi.	Bedömning av måluppfyllelse	
	Bedömning av insatsportföljens genomförande	
Resultat 15: Stärkt miljömässigt ansvarstagande hos allmänhet, näringsliv och civilsamhälle.	Bedömning av måluppfyllelse	
	Bedömning av insatsportföljens genomförande	
Resultat 16: Mer hållbar samhällsservice inom områden som vatten och avlopp, avfallshantering, energieffektivisering och förnybar energi.	Bedömning av måluppfyllelse	
	Bedömning av insatsportföljens genomförande	

Sammanfattning av slutsatser och rekommendationer

Albanien är inne i ett intensivt reformskede och den politiska viljan bedöms som stark inom många områden. Trots detta innebär inte ny lagstiftning och nya regelverk att processer är slutförda. Kapacitet

inom offentlig administration och långsiktigt ägarskap av pågående förändringar måste förstärkas. Stundande förhandlingsprocess om EU-medlemskap utgör den viktigaste roten för förändring.

Sveriges insatser är strategiska och relevanta. Insatsportföljen är väl sammansatt, och bedöms på ett övergripande plan vara relevant och ha rätt inriktning. Val av partners sker med stor omsorg. Inom miljö- och klimat-området bör vi överväga att vidga kretsen av samarbetspartners. Samarbetet med det civila samhället är viktigt för att bidra till demokratisering, fördjupa respekten för mänskliga rättigheter och för att bidra till högre grad av jämställdhet. En initial insats inom det första resultatområdet identifierades under 2015. Den främsta anledningen till denna ”fördröjning” var begränsade personalresurser, vilket påverkar möjligheten till analys, identifiering av partners samt insatser. Indikatorer behöver kompletteras och möjligtvis revideras under innevarande år, för att på ett bättre sätt mäta/bedöma resultat. Integreringen av jämställdhet och miljö- och klimat-perspektiv har hunnit olika långt. Jämställdhetsintegreringen har pågått under en längre tid. Utmaningen är nu att finna de bästa formerna för ökad integrering av ett miljö-och klimat-perspektiv.

Den bilaterala dialogen med FN, Världsbanken och EU bör göras mer regelbunden. En återkommande dialog med Sidas fokalpunkter för Världsbanken och FN bör fördjupas. Insatserna som samfinansieras med Världsbanken är komplexa och risknivån är därmed hög vilket kan medföra förseningar i genomförandet. Mot den bakgrunden bör fler och mindre insatser övervägas. Erfarenheter från Sveriges insatser inom bland annat jämställdhetsområdet kan på ett mer tydligt sätt fortsatt utnyttjas i den bilaterala och multilaterala dialogen med EU. I olika sammanhang hänvisar EU till svenska erfarenheter inom bland annat miljö/klimat samt jämställdhet, vilket ger oss anledning att mer systematiskt analysera och sammanställa nya lärdomar.

Otillräckligt upphandlingsstöd från Sidas upphandlingsrådgivare innebär att upphandlingskompetensen på UM måste förstärkas. Stöd kan istället avropas genom ramavtalet för upphandlingsstöd. Mer tid behöver anslås för igångsättning av nya insatser inom delvis nya områden. Lärdomen kommer från förstudien inom rättsområdet. Längre pilotfaser bör övervägas.

1. Ekonomi

Utbetalt belopp inom strategin 2015:	74, 9 MSEK	Totalt strategibelopp:	7 600 MSEK
Avtalat belopp:	80, 8 MSEK	Strategiperiod:	2014-2020
Antal avtalade insatser 2015-12-31:	22		

Resultatområde	Utfall 2015, i MSEK
1) Ökad ekonomisk integrering med EU och marknadsekonomisk utveckling	3,5
2a) Stärkt demokrati, ökad respekt för mänskliga rättigheter och mer utvecklad rättsstat med fokus på stärkt offentlig förvaltning och rättsväsende	23,1
2b) Stärkt demokrati, ökad respekt för mänskliga rättigheter och mer utvecklad rättsstat med fokus på ökat åtnjutande av mänskliga rättigheter och stärkta möjligheter att utöva demokratiskt inflytande	6,1

3) Förbättrad miljö och begränsad klimatpåverkan och stärkt motståndskraft mot miljöpåverkan och klimatförändringar

42,2

Under 2015 har större delen av den bilaterala allokeringen utbetalats inom det tredje resultatområdet, totalt 56 %. Detta kan jämföras med 32 % under 2014. Orsaken till förhöjd nivå inom resultatområde 3 i förhållande till tidigare år, är att tidigare planerade utbetalningar flyttats fram till 2015 på grund av förseningar inom insatserna. Det lägre utfallet inom resultatområde 2, totalt 40 % av årsbeloppet, har bland annat sin grund i att utbetalningar till CRD och OPIC för 2015 gjordes redan vid slutet av 2014. Låg utbetalningsnivå inom RO 1, har sin grund i UMs begränsade möjligheter att ta sig an resultatområdet (se ovan) samt därmed sen identifiering av/beslut om insats.

2. Bedömning av måluppfyllelse och insatsportföljens genomförande per resultat

Ändrade förutsättningar (med påverkan på flera/samtliga resultat)

Förändringar i ansvarsfördelningen mellan jordbruks- och miljö-ministerierna, samt pågående och utdragna diskussioner om ny skogslag och moratorium för skogsavverkning, har bidragit till förseningar inom insatsen om hållbara miljötjänster (ESP). Detta påverkar förutsättningarna att nå resultaten inom det tredje strategiområdet. Konsekvenserna av detta måste analyseras under 2016. För att balansera och påverka utvecklingen inom resultatområdet i rätt riktning måste beslut tas, om pågående insats bör avslutas och/eller om nya insatser bör beredas under 2016 eller 2017.

Den kommande rättsreformen, den pågående kommunreformen och reformen inom offentlig administration, kan få bäring på ett flertal resultat. Detta innebär nödvändigtvis inte förändrade förutsättningar för Sidas arbete i landet, men kan innebära att olika resultat påverkas på olika sätt.

2.1 Resultat område 1: Ökad ekonomisk integrering med EU och marknadsekonomisk utveckling

2.1.1 R1: Stärkt kapacitet hos institutioner för fortsatt ekonomisk integration med EU

Bedömning av:	År	2015
Strategieresultatets måluppfyllelse		
Insatsportföljens genomförande		

Under 2015 fanns ingen insats med bäring på detta resultat inom det första resultatområdet. Ny insats inom resultatområdet rör endast det andra resultatet. Se nedan.

2.1.2 R2: Konkurrenskraftiga små och medelstora företag som utgör en större del av ekonomin

Bedömning av:	År	2015
Strategieresultatets måluppfyllelse		
Insatsportföljens genomförande		

Resultatanalys av insats görs inte eftersom den första insatsen påbörjades först i oktober 2015. Avtal har ingåtts med USAID och fokus är hållbar turism. Insatsen vänder sig till enskilda organisationer och små företag. Projektförslag presenteras löpande till USAID som administrerar insatsen och bedömning/beslut kring inkomna förslag fattas gemensamt av UM och USAID. Under 2016 kommer UM att ingå i den arbetsgrupp mellan regeringen och givarna som fokuserar på bland annat turism. Indikatorer identifieras under 2016.

Regionalt påbörjades under 2015 två insatser som inkluderar Albanien. En insats för att stärka de nationella institutionerna i Västra Balkan med ansvar för standardisering och kvalitetskontroll¹. Syftet är att minska handelshinder och underlätta ekonomisk utveckling. En annan insats riktar sig till kvinnliga entreprenörer med syfte att stärka konkurrenskraftiga små och medelstora företag².

Sammanfattande analys för resultatområde 1:

Under 2015 fattades beslut om den första insatsen inom resultatområdet. Indikatorer ska tas fram under 2016. Sverige kommer att delta i givardialogen inom resultatområdet. Erfarenhetsutbyte sker med det regionala programmet Women in Business. Eventuella beslut om ytterligare insatser kan ske under kommande år, men först då landallokeringen för Albanien återgår till tidigare nivå.

2.2 Resultatområde 2a: Stärkt demokrati, ökad respekt för mänskliga rättigheter och mer utvecklad rättsstat med fokus på stärkt offentlig förvaltning och rättsväsende

2.2.1 R3: En mer effektiv offentlig förvaltning med stärkt administrativ kapacitet att genomföra reformer för EU-närmandet

Bedömning av:	År	2015
Strategieresultatets måluppfyllelse		
Insatsportföljens genomförande		

Indikatorer	Utgångsläge 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2020
-------------	------------------	-------------	-------------	----------

¹ Quality Infrastructure in the Western Balkans, ID 55020273

² EBRD, Women in Business, ID 55020216

Framsteg som gjorts för att uppfylla anslutningskriterierna (EU Framstegsrapport & Country Strategy Paper)	Behov av att stärka regeringens strategiska planering och budgetering och förbättra samordningen på central nivå och / med lokal nivå. Antagande av lagen om offentliganställda krävs för att säkerställa meritbaserad rekrytering, effektivitet och stabilitet inom den offentliga förvaltningen.	Åtgärder för att effektivisera statliga strukturer och förbättra det inter- institutionellt samarbete. Ytterligare förstärkning av strategisk planering för EU-integration krävs. Lagen om offentlig anställda under genomförande. Rekryteringar följer öppen utlysning. Reform av offentlig finansiell styrning påbörjad	Fortsatt fokus inom centrala områden för EU-förhandlingarna. Framsteg inom kommunreformen samt antagande av strategier för decentralisering och PFM. Förbättringar behövs v g policyutveckling och koordinering samt meritbaserad tjänsteställning inom offentlig förvaltning.	Offentlig förvaltning som kan genomföra EUs regelverk genom effektiva planerings- och genomförande system.
Government Effectiveness (WB) (ju högre siffra desto bättre)	43.54	N/A		60
Statistical Compliance (Eurostat)	5-12%. Jordbruk, socialt, arbete, turism och makroekonomisk statistik måste förbättras och bli offentlig.	10-17%. Sektorstatistik har publicerats. Metodiken för arbete med statistik för arbetsmarknadsmåste förbättras. Oberoende och kompetens måste höjas.	Metoder har mer harmoniserats med EU. Ekonomisk statistik harmoniserar mer med EU-aquin. Förbättringar behövs v g jordbruksstatistik samt v g INSTATS koordinering av nationella system	80% av det albanska statistiksystemet producerar de flesta av de av EU efterfrågade statistiska indikatorerna.

Utvecklingen inom resultatet går i positiv riktning och bedöms vara *on track*. Regeringens reformvilja bedöms som stark och motiveras mestadels av möjligheten att inom en snar framtid kunna påbörja förhandlingarna om EU-medlemskap. Presenterade utfall inom de olika indikatorerna visar på denna utveckling. Allmänhetens tilltro till producerad statistik ökar, en ny PFM-strategi (som också omfattar lokal nivå) och en ny lag om offentliganställning har antagits. Inom rättsområdet har utkast till reformförslag formulerats.

Sveriges stöd går i stort enligt plan. Samarbetet fortsätter med SCB³/INSTAT. En ny chef har tillträtt inom INSTAT, men i nuläget är det dock för tidigt att bedöma om detta kommer att påverka insatsen. En av SCBs långtidskonsulter avslutade abrupt sitt kontrakt, vilket bland annat inneburit att arbetet med jordbruksstatistik inte kunnat genomföras enligt plan.

Det integrerade budget-och planeringssystemet (IPS⁴) drabbades av vissa förseningar men följde i stort sett upplagd plan. Sveriges insatser inom området fortsätter att bidra till effektivisering inom offentlig förvaltning. Den administrativa kapaciteten stärks också långsiktigt inom IPS. Ett förnyat stöd till IPS har beretts under 2015 och kommer att slutföras under 2016.

³ Albania Statistics 2014-2017; ID 55020079

⁴ IPS Phase 2 follow up of the support; ID 55000001

Fattiga människors perspektiv på utveckling reflekteras inte inom insatserna. Däremot kan två av principerna inom rättighetsperspektivet: förbättrad ansvarsskyldighet (accountability) och ökad transparens bedömas stå i centrum. Könssdesaggregerade statistik som produceras årligen av INSTAT, kan också sägas bidra till förbättrad information v g jämställdhet/brist på jämställdhet.

2.2.2 R4: Offentliga tjänster levereras av bättre kvalitet utifrån principer om icke-diskriminering och lika rättigheter och med minskad korruption

Bedömning av:	År
Strategieresultatets måluppfyllelse	2015
Insatsportföljens genomförande	

Indikatorer	Utgångsläge 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2020
Framsteg som gjorts för att uppfylla anslutningskriterierna (EU Framstegsrapport & Country Strategy Paper)	Territoriell och administrativ reform (kommunreform) och decentralisering har endast utvecklats marginellt. Behov för förstärkning av sammanslutningar för lokala myndigheter (jmf kommunförbund).	Betydande ansträngningar görs för att avancera kommunreformen. Ytterligare förstärkning av kommunernas administrativa kapacitet krävs.	Nationell myndighet för implementering av kommunreformen etablerades och lag om ny lokal förvaltning (kommuner) antogs. Kompetensutveckling för de förvaltningen i de nya kommunerna behövs.	Centrala och lokala myndigheter som kan arbeta med anpassningen till EUs regelverk och att spela sin utsedda roll i EU-anslutningsprocessen.
Governance indicator, Voice and Accountability (World Bank) (ju högre siffra desto bättre)	51.18	N/A		65
Governance indicator, Control of Corruption (ju högre siffra desto bättre)	25.84	N/A	En ny antikorrupsionsstrategi och handlingsplan har antagits. Anti-korrupsions-korodinator har tillsatts.	50

Utvecklingen inom resultatet går i rätt riktning och bedöms vara *on track*. Ivern har varit stor att nå de första stegen inom kommunreformen: sammanslagning av 374 kommuner till 61 och påföljande val av nya borgmästare och ”kommunfullmäktige”. Ambitionen är att succesivt decentralisera mer ansvar/beslut/budget till de nya kommunerna och att ge invånarna mer likvärdiga tjänster av god kvalitet. De första och mest betydelsefulla besluten har genomförts men måste följas av nya förvaltningsbeslut rörande decentralisering och maktfördelning.

Sveriges insats inom kommunreformen genom STAR⁵ har varit stor och betydelsefullt. Under 2016 bereder UM stöd till nästa fas i STAR-programmet. Bekämpande av korruption kan också sägas

⁵ UN STAR territorial reform; ID 55020204

utgöra del inom kommunreformen: nya mallar för hantering av ärenden har tagits fram (OSSH⁶), vilket bland annat innebär att medborgarna ges större insyn i ärendehantering. Den framtida reformen inom rättsområdet bedöms dock vara det viktigaste steget i korruptionsbekämpningen.

Rättighetsperspektivet integreras främst genom fokus på ökad transparens och icke-diskriminering genom mer likställda beslut där medborgarna har större insyn. Vid beredning av förnyat stöd till STAR kommer integrering av jämställdhetsaspekter att ske på ett mer tydligt sätt.

2.2.3 R5: Ett mer effektivt rättsväsende, som i högre utsträckning garanterar rätten till en rättvis rättegång, i enlighet med europeisk standard

Bedömning av:	År
Strategieresultatets måluppfyllelse	2015
Insatsportföljens genomförande	

Indikatorer	Utgångsläge 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2020
Framsteg som gjorts för att uppfylla anslutningskriterierna (EU Framstegsrapport & Country Strategy Paper)	Behov av bedömning av den institutionella strukturen och samarbete inom rättssektorn. Effektiviteten och den operativa kapaciteten hos brottsbekämpande organ måste höjas.	Rättssektorreform behövs genom ett konstruktivt samarbete mellan alla aktörer och engagemang av Venedigkommissionen. Konstitutionella ändringar för att säkerställa oberoende, ansvarstagande och effektivitet.	V g rättssektorns-reformen: Förslag på förändringar i konstitutionen och i lagar presenterades till Venedigkommissionen för utlåtande. En ny strategi och handlingsplan för anti-korruption antogs.	Ett effektivt och icke korrupt rättsväsende, som åtnjuter förtroende både lokalt/nationellt och internationellt.
Rule of Law/World Bank Indicator (ju högre siffra desto bättre)	35.55	N/A		50
Civil justice Criminal Justice /World Justice Project (ju högre siffra desto bättre)	0.51 0.41	0.5 0.36	0.50 0.43	0.7 0.6

⁶ "One stop shop" i kommunal regi, UN STAR territorial reform, ID 55020204

Utmaningarna inom rättsområdet är fortsatt stora. Regeringen visar dock politisk vilja att genomföra en rättsreform. Denna står överst på EUs lista över fem åtgärder som måste vidtas innan ansökningsförhandlingar kan påbörjas. Under 2015 presenterades nödvändiga förändringar i konstitutionen och förändringar i annan lagstiftning/nystiftande av lagar, till Venedigkommissionen för utlåtande. De initiala förändringarna kommer bland att röra tillsättandet av domare och åklagare. Parlamentet kommer att rösta om reformen under våren 2016. I EU's framstegsrapport noterades att samarbetet med Venedigkommissionen också rör rättsväsendets självständighet, effektivitet och anvarsutkrävande. Mot denna bakgrund bedöms att utvecklingen inom resultatet är *on track*.

Beslut fattades om bidrag till förstudie om möjlig insats inom rättskedjan – i samarbete med Åklagarmyndigheten, Polisen, Domstolsverket och Kriminalvården – med fokus på ungdomar/unga lagöverträdare. Förslag om flerårigt projekt kommer att presenteras under våren 2016. Utmaningen inom ett framtida möjligt program rör det långsiktiga albanska ägarskapet och kopplingen till den övergripande rättssektorsreformen. Insatser med fokus på det civila samhället har nått resultat inom rättsområdet, särskilt kan rättshjälp – för kvinnor utsatta för våld – inom CRDs program⁷ lyftas fram.

Rättighetsperspektivets principer icke-diskriminering, anvarsutkrävande och transparens står i fokus för de resultat som uppnåtts. Jämställdhetsaspekter kan till viss del sägas vara integrerade genom kvinnors rätt till rättvisa. Jämställdhet bedöms som centralt inom ramen det framtida programmet inom den albanska rättskedjan. Fattiga människors perspektiv reflekteras inte tydligt i insatserna.

2.2.4 R6: Minskat könsrelaterat våld, hatbrott och människohandel

Bedömning av:	År	2015
Strategieresultatets måuppfyllelse		
Insatsportföljens genomförande		

Indikatorer	Utgångsläge 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2020
Utbredning av strukturer/rutiner i kommunerna för spårning, rapportering och hantering av fall av våld mot kvinnor och barn (Coordinated Commune Response, CCR)	Fungerade strukturer(CCR) i 30% av kommunerna	Fungerade strukturer (CCR) i 30% av de nya kommunerna		Fungerande strukturer för samordnade insatser i 50% av kommunerna (mål av partnern för 2016)
Antal rapporterade fall av våld i hemmet, enligt online-system, för att följa upp samordnade insatser mot våld i hemmet	400 fall	900 fall Strukturen stöds av FN.	312 fall	N/A

⁷ Civil Rights Defenders Programme 2015, ID no: 55020110

Nivå på framsteg i kampen mot människohandel (EUs framstegsrapport, kap 24)	Behov att stärka den nationella samordnarens roll och den lokala samordningsstrukturen. 0 fall har förts till domstol.	Kontoret för den nationella samordnaren mot människohandel fick en egen årlig budget för första gången. Den nationella strukturen för remitteringar/hänvisning (referral mechanism) har återupplivas.	Få enskilda fall har prövats i domstol. Endast 11 fall fördes till domstol i första instans.	N/A
---	---	---	--	-----

Försiktiga förbättringar kan noteras på nationell nivå för att skydda kvinnor mot könsrelaterat våld. Trots juridiska förändringar i rätt riktning är det konkreta skyddet fortfarande svagt. En VB-rapport⁸ från 2016, noterar att två reformer har bidragit till ökad jämlikhet: succesiv förändring i pensionsåldrar och utökat skydd mot våld för kvinnor. EU's framstegsrapport noterar en positiv trend i insatser mot bland annat trafficking. Utvecklingen bedöms vara *on track*.

Insatserna – som mestadels rör bekämpande av könsrelaterat våld (stöd till offentliga strukturer och stöd till NGOs som bl a erbjuder skyddat boende, rättshjälp och påverkansarbete) – visar ”positiva” resultat. (V g rättshjälp se också R5). Resultat beträffande påverkansarbete noteras genom formulering av en nationell handlingsplan om mäns och pojkars ansvar för att förebygga våld mot kvinnor.

Rättighetsperspektivets princip om icke-diskriminering kan sägas vara integrerad genom att skyddet till kvinnor som utsätts för våld sker på likvärdigt sätt oavsett ålder, etnisk tillhörighet eller socioekonomisk nivå. Påverkansarbetet syftar till att generera ett tydligt ansvarstagande (accountability) bland myndigheterna. Fattiga människors perspektiv bör uttryckas tydligare.

2.2.5 R7: En mer demokratisk och effektiv poliskår

Bedömning av:	År
Strategieresultatets måluppfyllelse	2015
Insatsportföljens genomförande	

Indikatorer	Utgångsläge 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2020
Framsteg som gjorts för att uppfylla anslutningskriterierna (EU Framstegsrapport & Country Strategy Paper)	Behov att stärka samarbetet mellan de brottsbekämpande institutionerna och följa upp arbetet med proaktiva utredningar och fällande domar. Lämplig budgetplanering och -fördelning.	Den interna kontrollen för att bekämpa korruption och misskötsel behöver stärkas. Fortsatt behov för proaktivt och bevisbaserat utredningsarbete. Behov av extern och oberoende översyn av polisens verksamhet.	Ny polislag har antagits. Personalhantering har förbättrats. Befälsstrukturer behöver förtydligas. Samarbete mellan polis och ÅM måste vidareutvecklas.	
Polisen hanterar den allmänna ordningen väl (mäts genom allmänhetens grad av tillfredsställelse) (ju högre siffra desto bättre)	51.5	67.5	67.9	N/A

⁸ Women., Business and the Law 2016: Getting to Equal: <http://wbl.worldbank.org/>

Inrikesministeriet utövar ett förtroendefullt ledarskap vad gäller tillsyn av polisen. Allmänhetens tilltro till polisen visar en positiv utveckling under de senaste åren. Även brottsoffer hyser en större tillit till polisens insatser. Polisens åtgärder för att bekämpa drogodling anses vara effektiva. Utvecklingen bedöms vara *on track*.

Sveriges stöd till lokalpolis⁹ avslutades i oktober 2015. Gott resultat från insatsen noteras bl a gällande hantering av könsrelaterat våld, bättre samarbete med olika aktörer och större öppenhet kring polisens insatser. Förnyat samarbete med lokalpolis bereds under första kvartalet 2016.

Rättighetsperspektivet integreras genom: i) fokus på polisens lika behandling av befolkningen (bl a motverkande av diskriminering av Roma-befolkning och sexuella minoriteter), ii) en högre grad av transparens och iii) att polisen tar ett större ansvar för den allmänna ordningen. Den fattiga människans perspektiv integreras inte tydligt i insatsen.

Sammanfattande analys för resultatområde 2a):

Regeringens vilja att genomföra reformer inom offentlig förvaltning är stor. De pågående reformerna v g offentlig administration och kommunsammanslagning/ decentralisering, påverkar utvecklingen i rätt riktning. Den framtida rättsreformen, avkriminalisering och bekämpande av korruptionen kommer att vara avgörande för Albaniens möjlighet att påbörja anslutningsförhandlingar med EU.

Sveriges insatser inom området är strategiska och betydelsefulla. Reformering av lokalpolisens arbete har gett resultatet i form av allmänhetens ökade förtroende för polisens förmåga att upprätthålla lag och ordning samt serviceanda. Inom kommunreformen har Sverige varit en ledande aktör, och det förslag som albanska kommunförbundet formulerade – med stöd av SKL – om förändring inom lokal förvaltning, utgjorde grund för de politiska beslut som följde. Sveriges fleråriga engagemang inom statistikområdet fortsätter att ge resultat. Fortfarande är det dock en svaghet att INSTAT ligger under regeringen och inte under parlamentet.

Under den kommande delen av strategiperioden, är det viktigt att vi fortsätter att kritiskt engagera oss i den positiva utvecklingen. Fyra nya möjliga insatser bereds under 2016: fortsatt stöd till kommunreformen, IPS, lokal-polis och insats inom rättskedjan. Då landallokeringen till Albanien ökar är det angeläget att bland annat se över möjligheten att bereda stöd till en stundande allians för borgmästare och eventuellt förnyat stöd v g landrättigheter. Insatsportföljen bedöms vara väl sammansatt och bidrar på ett relevant sätt till resultaten inom resultatområdet. Integreringen av jämställdhet, miljö/klimat-perspektiv och den fattiga människans perspektiv kommer att förstärkas.

2.3 Resultatområde 2b): Stärkt demokrati, ökad respekt för mänskliga rättigheter och mer utvecklad rättsstat med fokus på ökat åtnjutande av mänskliga rättigheter och stärkta möjligheter att utöva demokratiskt inflytande

2.3.1 R8: Ett mer pluralistiskt civilt samhälle inklusive politiska partier med starkt folklig förankring

⁹ Police and CivSoc support, ID: 53030047

Bedömning av:	
Strategieresultatets måluppfyllelse	
Insatsportföljens genomförande	

Indikatorer	Utgångsläge 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2020
Civil Society Rating ¹⁰ (Freedom House Report) (En skala från 1 till 7, ju lägre siffra desto bättre)	3.0	3.0	3.0	Fortsatt stöd till ett pluralistiskt civilt samhälle. (översyn av stödform sker våren 2015)
Gynnsam miljö för det civila samhällets organisationer (Enabling environment)	Det civila samhället har regelbundet rådfrågats om politik och lagstiftningsinitiativ, men med begränsad uppföljning (EU framstegsrapport 2013)	- Färdplan för utveckling av policy om civila samhället klar. - Stadga om civila samhället (Civil Society Charter) godkänd i parlamentet	Framsteg noteras v g institutionaliserat samarbete och dialog med CSO. Existerande system måste implementeras.	Fortsatt stöd till CSOs påverkansarbete.

Den nationella utvecklingen v g civila samhällets roll har inte förändrats nämnvärt. Freedom House Report 2014 noterar ingen förändring. Befolkningens tilltro till det civila samhället är fortsatt låg¹¹. EU rapporterar om förbättrat samarbete med det civila samhället och kapaciteten inom det civila samhället utvecklas kontinuerligt. Utvecklingen inom resultatet bedöms vara *on track*.

Sverige är den största bilaterala givaren till organisationer inom det civila samhället.¹² Goda resultat noteras inom samtliga insatser, och nämnas kan exempelvis det arbete som lokala miljö-/klimat-organisationer genomför (REC). OPICs¹³ partnerorganisation har aktivt påverkat formulering av ny lag och ramverk för CSOs utveckling. Förnyade stöd till olika CSO bereds under första kvartalet 2016.

Essensen inom insatserna är att bidra till ökat deltagande och att bekämpa diskriminering på olika grunder. Rättighetsperspektivet bedöms vara väl integrerat i programmen. Den fattiga människans perspektiv bör integreras ytterligare. Miljö- och klimat-fokus på både lokal som nationell nivå är centrala i de resultat som rapporterats.

2.3.2 R9: Förbättrade förutsättningar för befolkningens demokratiska ansvarsutkrävande och deltagande i politiska processer inkl. främjande av fria val

Bedömning av:	År
Strategieresultatets måluppfyllelse	2015
Insatsportföljens genomförande	

¹⁰ The report issued for 2014 assesses year 2013, an expected change is to be seen in the report 2015.

¹¹ Opinion poll Trust in government 2015.

¹² The Swedish contributions in the table include the programs with their main objective to support civil society per se. Other Swedish contributions provide grants to civil society organizations.

¹³ Olof Palme International Center

Indikatorer	Utgångsläge 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2020
Democracy Score (Freedom House) (ju lägre siffra desto bättre)	4.25	4.18	4.14	N/A
Electoral process score (Freedom House) (ju lägre siffra desto bättre)	4.25	4.0	4.0	N/A

Utvecklingen vad gäller ansvarsutkrävande och deltagande i politiska processer, har tagit ett steg i rätt riktning genom antagandet av lagen om offentliga konsultationer. Kompletterande förordningar behövs dock för att försäkra en tydligare återkoppling och bättre insyn i processer. De båda indikatorerna från Freedom House visar på en viss tillbakagång, vilket är en oroande utveckling. Mot denna bakgrund bedömer Sida att utvecklingen mot resultatet *delvis går i önskvärd riktning*.

Resultaten inom insatserna visar på en hög grad av deltagande i dialog och påverkansarbete gentemot ansvariga myndigheter gällande exempelvis reformen om högre utbildning, den politiska dagordningen och budget i de nya kommunerna (där bl a ungdoms- och kvinnofrågor prioriterats mer än tidigare). Indikatorerna för detta resultat kommer att ses över och eventuellt revideras under 2016. Samtliga fyra principer inom rättighetsperspektivet är centrala och jämställdhetsaspekter integreras mycket tydligt i allt arbete.

2.3.3 R 10: Friare och mer oberoende media

Bedömning av:	År
	2015
Strategieresultatets måluppfyllelse	
Insatsportföljens genomförande	

Indikatorer	Utgångsläge 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2020
Freedom of Press Score, Freedom House Report (Ju lägre siffra desto bättre)	49 (partly free)	49 (partly free)	49 (partly free)	Free
EU Framstegsrapport	Media fortsätter att användas som ett verktyg för att främja politiska och privata ekonomiska intressen. Fall av våld mot journalister rapporterade.	Brist på insyn v g finansiering av media är en fortsatt utmaning. Skydd mot godtyckliga avskedande av journalister behövs för att kunna förebygga självcensur.	Ägarförhållanden inom media är mer transparenta, behövs dock mer insyn. Bristfällig tillämpning av arbetslagstiftning v g journalister är fortfarande ett bekymmer.	

Detta är tredje året i rad som graden av pressfrihet – enligt Freedom House – inte har förändrats. Nyhetsflödet via internet används mer än vanlig press. Information om självcensur bland journalister förekommer. Utvecklingen mot strategieresultatet bedöms *delvis gå i önskad riktning*.

Ingen pågående insats fokuserar primärt på detta resultat. BIRN (regional insats)¹⁴ och till viss del Civil Rights Defenders fokuserar på media-frihet. Tack vare BIRNs arbete i Albanien har ett antal korruptionsärenden uppmärksammats offentligt under det senaste året. Fokus inom CRD-insatsen är bland annat på en friare och mer öppen rapportering om HBTQ-relaterade frågor. En revidering av indikatorer kan komma att ske under 2016. Rättighetsperspektivets alla principer är i fokus inom de insatser som nämns ovan.

2.3.4 R 11: Att partnerländerna i högre grad uppfyller internationella och nationella åtaganden för mänskliga rättigheter, jämställdhet (inklusive EU:s strategi för jämställdhet), och icke-diskriminering

Bedömning av:	År
Strategieresultatets måluppfyllelse	2015
Insatsportföljens genomförande	

Indikatorer	Utgångsläge 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2020
Ökad effektivitet för de viktigaste oberoende tillsynsorganen för de mänskliga rättigheterna framgår både av antal fall och i kvaliteten på beslut	Kommissionären med ansvar för skydd mot diskriminering (CPD) hanterade 166 klagomål under 2013.	CPD: 172 nya fall under 2014 plus 12 ex officio fall. MR-ombudsmannen hanterade 41 fall för romers rättigheter, HBT (3) och personer med funktionshinder (28).	CPD hanterade 288 ärenden. CPD fattade beslut i 169 ärenden, 14 av dessa följde ej CPDs rekommendation. Information från MR-ombudsmannen saknas i nuläget.	N/A
EU framstegsrapport	Albanien har vidtagit konkreta åtgärder för att stärka skyddet av de mänskliga rättigheterna och att genomföra en politik mot diskriminering på ett effektivt sätt. Blandad bild när det gäller mänskliga rättigheter och skydd av minoriteter.	- Blandad bild om skydd av minoriteter. - Vissa åtgärder har vidtagits med avseende på könsrelaterat våld, vissa andra delvis genomförda	Tillämpning av egendomsrätten är fortfarande bristfällig. Roma- och egyptisk befolkning är fortfarande diskriminerade och saknar ofta värddiga bostäder. Skyddet av barnets rättigheter är fortsatt svagt.	N/A

Det finns ett fortsatt stort gap mellan befintliga lagar och det faktiska skyddet av mänskliga rättigheter. Diskriminering uttryckt i handling eller i attityd sker framförallt av romer, HBTQ-personer och kvinnor. EUs framstegsrapport noterar att könsrelaterat våld och våld mot barn fortfarande är stora problem och mänskliga rättigheter för romer och barn är fortfarande eftersatta. Samtidigt noterar rapporten vissa förbättringar vad gäller skyddet av mänskliga rättigheter för HBTQ-personer. Utvecklingen går visserligen i rätt riktning men för långsamt.

¹⁴ Balkan Investigative Regional Reporting Network (BIRN), ID: 55020253

Strategieresultatet utvecklas främst genom stöd till CRDs insatser för mänskliga rättigheter för utsatta grupper. Utvecklingen skulle kunna främjas mer effektivt genom kompletterande stöd till offentliga institutioner. Inom de nybildade kommunerna finns stort behov av kunskapsutveckling kring MR. Rättighetsperspektivets alla principer står i centrum inom resultatet, främst genom icke-diskriminering av utsatta delar av befolkningen samt fokus på kvinnors rättigheter.

2.3.5 R 12: Kvinnor och män har i högre utsträckning samma makt att forma samhället och sina egna liv

Bedömning av:	År
Strategieresultatets målpåfyllelse	2015
Insatsportföljens genomförande	

Indikatorer	Utgångsläge 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2020
Kvinnors deltagande i politiskt beslutsfattande (governance)	Baseline 2009: 16.4% kvinnor i parlamentet. 30 % kvinnliga ministrar Baseline 2011: 1.31 % kvinnliga borgmästare	- 21 % kvinnliga parlamentariker. - 1.31 % kvinnliga borgmästare - 12,27 % kvinnliga ledamöter i kommunfullmäktige - 30 % kvinnliga ministrar	- 35 % kvinnliga ledamöter i kommunfullmäktige - 14 % kvinnliga borgmästare	
The Gender Inequality Index (UNDP) (Ju lägre siffra desto bättre)	0.251 (41 plats)	0.245 (44 plats)	0.217 (plats 45 av 155 länder)	

Utvecklingen inom området går i rätt riktning. Detta märks främst genom att kvinnor tar större plats i olika fora och intar offentliga positioner. Lagändring i vallagen innebär att 50 % av alla kommunfullmäktige-kandidater skulle vara kvinnor. Antalet kvinnliga ledamöter och borgmästare ökade markant genom kommunvalen 2015. Kvinnors delaktighet i arbetslivet är fortfarande drygt 10 procentenheter lägre än mäns. Utvecklingen bedöms vara *on track*.

Sveriges stöd genom One UN och OPIC bedöms som centrala för att nå strategieresultatet. Resultat i form av könsdesaggregerad statistik, riktlinjer för jämställdhetsbudgetering, handlingsplaner för jämställdhet på lokal nivå och ökat kvinnligt deltagande i beslutsfora, kan nämnas.

För att ytterligare bidra till resultat är det viktigt att jämställdhet integreras som en central aspekt i samtliga insatser (med särskilt fokus på icke-sociala sektorer: exempelvis ekonomisk utveckling inom turism-området). Arbetet med handlingsplan för detta ändamål påbörjades vid slutet av 2015. Rättighetsperspektivets principer icke-diskriminering och deltagande är centrala för att nå resultatet.

2.3.6 R 13: Ökat förtroende och försoning mellan parterna i och mellan länderna

Bedömning av:	År
	2015

Strategieresultatets måluppfyllelse	
Insatsportföljens genomförande	

Indikatorer	Utgångsläge 20XX	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 20XX
-------------	------------------	-------------	-------------	----------

Under 2015 har diskussioner förts om att öppna de statliga arkiven från kommunistepoken. Kritikerna menar att arkiven är ”tvättade” och innehåller inte den information som i sann utsträckning visar de övergrepp som begicks. En sanningsprocess dröjer fortfarande.

Inom resultatområde har stöd getts till Kulturarv utan gränsers arbete¹⁵ i Albanien. Insatsen har dock hanterats som en del inom det regionala programmet, och syns inte i utfallet för 2015 för Albanien. Fokus inom CHwB har mestadels legat på ”restoration camps” där studenter från mestadels länder i regionen, genomfört restaureringsarbete av byggnader i nära samarbete med lokala hantverkare. Utöver att vara ett arkeologiskt och kulturanthropologiskt arbete, kan de informella samtalen mellan studenter sägas bidra till fred och försoning i VBT-regionen. Under 2016 bereds ett bilateralt stöd till Kulturarv utan gränsers arbete i Albanien. Indikatorer kommer att definieras under året.

Sammanfattande analys av resultatområde 2b):

Förutsättningarna att nå de planerade resultaten inom resultatområdet är nära knutna till politisk vilja att driva igenom förändringar. De politiska partierna behöver förändras i sin struktur, förutsättningar för olika aktörer (enskilda organisationer och media) att främja kritisk insyn och att ses som vitala demokratiska aktörer måste stärkas. Lagar som skapar förutsättningar – exempelvis för att garantera lokal dialog om politiska beslut, för att motverka diskriminering och våld mot kvinnor – är antagna men implementeras inte fullt ut eftersom det saknas kunskap, system och politiska vilja.

Insatserna inom resultatområdet är relevanta och bidrar till att uppfylla resultaten för området. Under strategiperioden är det viktigt att fortsätta analysen av alternativa vägar att stödja det civila samhället, att vidga insatser inom MR-området till att också omfatta barns rättigheter, att överväga en direkt insats i samarbete med MR-ombudsmannen och att överväga demokratiseringsstöd till politiska partier. Integreringen av jämställdhet och av miljö/klimat-perspektiv kommer att förstärkas.

2.4 Resultatområde 3: Förbättrad miljö och begränsad klimatpåverkan och stärkt motståndskraft mot miljöpåverkan och klimatförändringar

2.4.1 R 14: Att partnerländerna i högre grad uppfyller EU:s regelverk och internationella överenskommelser för miljö, klimat och energi

Bedömning av:	År
Strategieresultatets måluppfyllelse	2015
Insatsportföljens genomförande	

¹⁵ Cultural Heritage without Borders 2012-2015 (REG), ID: 53030080

Indikatorer	Utgångsläge 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2020
EUs framstegsrapporter Vattendirektivet (Water Framework Directive, WFD, IPA_RD Paying agency)	Avsaknad av övergripande strategi och lagstiftning (infrastruktur, vatten, energi, miljö, jordbruk)	Beredning av projekt med nationell mot-finansiering, ESP miljötjänster	Integrerad vattenstrategi. Vattenregister Planering av två transnationella flodområden i Albanien	Efterlevnad av lagar som uppfyller EUs krav. Energi mat klimat nexus.
Energisäkerhet och klimatförändring (post-Kyoto) Quality of energy supply (World Economic Forum / CSP) Tillämpning av miljöregelverk (miljökonsekvensbedömningar, MKB, tillståndsprövning). EUs skogsstrategi	Ved och träkol dominerar på landsbygden. Oklara regelverk för koncessioner av vattenkraft. Låg användning av solceller. N/A	Vedtåkt erkänns delvis som sedvanerätt. Debatt om beskattning av vattenkraft. N/A	Revidering av utkast till skogslag och skogs-Inventering. COP21 INDC klimatåtagande	Albanien bidrar till reduktion av CO ² utsläpp i enlighet med EUs mål.

Albanien har skrivit under sitt modesta men bindande (14 %) åtagande för reduktion av utsläpp. På nationell nivå noteras svårigheter inom detta resultat och det är inte angett hur man skall hantera utsläpp från industri och transportsystem. EUs framstegsrapport noterar även 2015 att miljökonsekvensbedömningarna inte genomförs innan infrastrukturprojekt påbörjas. Utvecklingen bedöms fortfarande *delvis gå i önskvärd riktning*.

Inom den pågående insatsen, noteras att överföring av ansvar för projektet från miljö- till jordbruksministeriet har medfört förseningar i upphandling av internationellt expertstöd. De internationella experterna har inte haft kapacitet att tillämpa inkluderande processer. För att kvalitetssäkra insatserna, inklusive det av Albanien upphandlade internationella expertstödet, har Sida handlat upp två uppföljningskonsulter för jämställdhet och naturresurser¹⁶.

Sida bedömer att både miljö- och jordbruksministeriet behöver stöd för att få bra produkter av de internationella konsulterna. En internationell teknisk konsult (MMD) har haft svårigheter att tillämpa inkluderande processer vid framtagande av en integrerad vattenstrategi och planering av förvaltning av två transnationella flodområden. De uppföljningskonsulter som Sida handlat upp har varit helt nödvändiga för att Sida ska ha möjlighet att i tid och teknisk kapacitet värdera de produkter som levererats. Sidas miljöhelpdesk har använts för att bevaka reformerna för överföring av märkagande av skogs- och betesmark och för att införa strategiska miljö- och socio-ekonomiska konsekvensanalyser av den nationella vattenstrategin. Rättighetsperspektivets princip om ansvarsutkrävande är central inom insatserna genom att statens roll och ansvar står i fokus. Integrering av jämställdhet sker kontinuerligt genom konsultstödet.

2.4.2 R 15: Stärkt miljömässigt ansvarstagande hos allmänhet, näringsliv och civilsamhälle

Bedömning av:	År	2015
Strategieresultatets målfyllelse		

¹⁶ Monitoring of gender in environment and natural- resources project, ID: 55130201 och Monitoring of environment and natural resources NR, ID: 55130200

Insatsportföljens genomförande

Indikatorer	Utgångsläge 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2020
Subsidiaritet (region, kommun, FPUA, individ). Ökad diversitet av faunan med minskad jakt och färre icke registrerade jaktvapen.	Staten äger all skogs- och betesmark. Ett 2-årigt jaktmutorium infördes.	Staten överför all skogs- och betesmark till kommunerna. Ett förlängt jakt-förbud föreslås.	Staten överför all statlig skogsmark till de nybildade storkommunerna. Diskussioner om 10-årigt moratorium på kommersiell avverkning.	Privat markägande som användas som säkerhet vid banklån.
Formell hushållsinkomst och dess fördelning på kön i erosionsbenägna områden i landet. Nationella och regionala miljöorganisationer och FPUA bereds möjligt att påverka utformning av regler, lagar och miljöbeslut (MKB).	Informell ekonomi med patriarkalisk struktur på landsbygden Bristande transparens i beslut när det finns miljökonsekvenser.	CNVP utformade ett 5-års projekt i samarbete med FPUA. FPUA etableras regionalt och centralt. Bättre nätverk bland miljö-organisationer.	CNVP har ingått MoU med miljöministeriet om att utveckla modeller för kontrakt mellan bönder och kommuner om skogs- och betesmark.	Formellt registrerade småföretag med hög andel kvinnliga entreprenörer. En demokratisk konsultation med civilsamhället när det finns risk för miljökonsekvenser.
Minskad avskogning och erosion och därmed översvämningar och bränder.	Översvämningar med betydande ekonomiska kostnader. Bränder ett ökade problem.	CNVP ger institutionellt stöd till FPUA	ESP-projektet har kontrakterat experter för att etablera referenser (baselines) för erosion.	Färre översvämningar och god vattentillgång i kraftverken.

I samband med kommunreformen har ansvar för den statliga skogsmarken överförs från miljöministeriet till kommunerna. Bedömningen är att kommunerna i nuläget saknar kompetens och personal för tillsyn och upprätthålla förbudet mot kommersiell avverkning. Moratoriet på skogsavverkning infördes 2016 och konsekvenser av detta beslut kommer att analyseras i nästkommande årsrapport. Utvecklingen mot strategieresultatet bedöms som svag och är *inte on track*. (Se bedömning nedan).

Ett av resultaten inom insatserna¹⁷ är att formalisering av ägande- och/eller nyttjanderätten av skog har påbörjats genom en överenskommelse mellan landets lantmäteriverk och miljöministeriet. En utlysning i konkurrens för investeringar i skog och mark har planerats där medel administreras genom jordbruksministeriet och en manual (ännu inte formellt antagen) för processer och regler har utarbetats. CNVPs (Connecting Natural Values and People¹⁸) stöd till skogsböndernas organisationer har genomförts trots oklarheterna vad gäller nyttjande- och äganderätter till skogs- och betesmark. Sida bedömer dock att miljöministeriet saknar kapacitet och/eller politisk vilja att driva reformer som ger ökade rättigheter och resurser till skogsbönderna. Inom stödet till REC noteras positiva resultat genom det påverkansarbete som bedrivits för att bl a stoppa utfärdande av licenser för små vattenkraftverk i naturskyddsområden¹⁹.

¹⁷ Environmental Service Project, ESP, ID: 53030017

¹⁸ CNVP, Forestry for Local Economic Development, ID: 55020201

¹⁹ REC, Final Report of the Programme SENIOR-A, ID: 53030072 (check contribution number)

Gällande ESP (Environmental Services Project)²⁰ är UM liksom Världsbanken, tveksam till om projektet kan genomföras såsom planerats. ESP-projektets design med två ministerier (jordbruk och miljö) och en myndighet (lantmäteriet) kan vara alltför ambitiös givet miljöministeriets kapacitet och/eller landets reformvilja. Under 2016 kommer projektet förmodligen att omformuleras och bedömning om fortsatt svenskt stöd måste göras.

Rättighetsperspektivets principer om deltagande, ansvarsutkrävande och transparens, kan sägas vara integrerade delar av de olika insatserna. Jämställdhet integreras kontinuerligt genom konsultstödet.

2.4.3 R 16: Mer hållbar samhällsservice inom områden som vatten och avlopp, avfallshantering, energieffektivisering och förnybar energi

Bedömning av:	År	2015
Strategieresultatets måluppfyllelse		
Insatsportföljens genomförande		

Indikatorer	Utgångsläge 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Mål 2020
Avtal mellan FPUA och vattenkraftverk och kommunala vattenverk.	Erosionsslam ger höga reningskostnader. Kraftverk och vattenverk beredda att betala för miljötjänster såsom reducerad erosion.	Koncessionsägare till kraftverk och vattenverk beredda att förhandla med bönderna om pilotaktiviteter.	Den turkiska koncessionsägaren (Kurum) och vattenreningsverket i Tirana är fortsatt intresserade av att ingå avtal.	Kommunala vattenverk och kraftverk ersätter markägare för att de reducerar erosionen.

Utvecklingen mot strategieresultatet är försenat och bedöms *inte vara fullt on track*.

WRIP²¹ och ESP har bidragit till att utveckla en nationell mark- och vattenpolitik för att förhindra översvämningar och framtida konflikter om naturresurser. ESP främjar en grön cirkulär ekonomi genom modeller för ekosystemtjänster (kommunalt vattenverk/vattenkraftsdamm). Avgifter från exploatering av naturresurser (råvatten, ved, bete) finansierar administration och förvaltning. Inom ESP kommersialiseras och moderniseras värdekedjan för förnybar energi för småbrukare. Brännved och träkol utgör den primära värmekällan för den rurala och flertalet i den urbana befolkningen.

Landets politik har försämrats genom att man 2016 infört ett förbud mot kommersiell skogsavverkning under ett decennium (förbudet medger dock undantag för vedtäkt för husbehov). För att kontrollera efterlevnad av förbudet har en ”grön övervakning” införts, vilket kan försvåra intentionerna med ESP. Sida överväger att omstrukturera eller avbryta ESP beroende på hur politiken genomförs.

Genom en konsultativ process har WRIP bistått jordbruksministeriet, för att formulera en vattenpolitik där olika användningsområden integreras (dricksvatten, jordbruk, vattenkraft, miljö). Detta har gjorts i samklang med EU-delegationen och premiärministerns kansli. WRIP har även bidragit till att etablera ett vattenregister där landets vattenresurser definieras i enlighet med EUs vattendirektiv. Denna

²⁰ Environmental Service Project, ESP, ID: 53030017

²¹ Water Resources and Irrigation Project, WRIP, ID: 53030071

databas utgör ett nödvändigt verktyg för att modernisera förvaltningen och kontroll av landets vattenresurser. Även i ESP pågår inventering av skogsresursen.

Sammanfattande analys av resultatområde 3:

Förutsättningarna att nå de planerade resultaten är avhängiga av hur reformer genomförs på lokal nivå. I nuläget saknas det tillfredsställande samordning och samsyn mellan berörda myndigheter.

Pågående insatser ligger väl i linje med de definierade resultaten, men har till viss del en högre ambition än vad landet verkar vara moget att hantera. Ministerierna är ansvariga för genomförandet av ESP och WRIP (gåvomedlen används primärt för studier och IBRD medlen för investeringar). VB (HK) har under 2015 efterfrågat utbetalning utöver det som är avtalat med hänvisning till kronans depreciering.

Under 2016 bör en översyn av insatserna genom VB genomföras. Detta kan få till följd att programmet omarbetas eller att stödet till ESP avslutas. I nära anslutning till denna process bör överväganden göras om alternativa insatser inom resultatområdet.

3. Synergier med andra strategier

Utbetalt belopp inom andra anslagsposter* som gick till landet/regionen 2015:	2,6 MSEK
Humanitära insatser, ap. 1	0,1 MSEK
Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället, ap. 5	2,1 MSEK
Forskningssamarbete, ap. 32	0
Garantier	0

Övriga anslagsposter med gjorda utbetalningar om 2,6 MSEK innefattar humanitärt stöd (100 000 SEK), joint ODA Europe (452 957 SEK) samt stöd genom svenska organisationer i det civila samhället (2,1 MSEK). Sporadisk dialog sker mellan UM och We Effect som är den svenska organisationen som är aktiv genom Sida-medel i Albanien. Därutöver har Sidas ITP-program inkluderat deltagare från Albanien och under 2015 har detta fokuserat på privatsektorutveckling.

4. Givarkontext

Biståndets (totala) andel av statsbudgeten utgör 17 %	Sveriges andel av totala biståndet utgör 1,1%
Givargemensam samarbetsstrategi 2015 – 2020, föreligger fortfarande i utkastform (kommer att antas under våren 2016)	Gemensamma EU-strategin gäller: EU:s samarbetsstrategi för Albanien och IPA II-program 2014-2020 Status på EU-gemensamprogrammering: Gemensam programmering saknas.
De fem största givarna (organisationer och/eller länder) är: Världsbanken, EU, Tyskland, Italien och IDB (innehåller både lån och gåvomedel)	Av EU MS är Sverige den 5:e störste givaren

De siffror som presenterats ovan är desamma som rapporterats för 2014. Under april månad skulle UM ha erhållit färskare siffror från regeringens kontor för givarkoordinering. På grund av att andra givare varit försenade i rapportering, har uppgifter för 2015 inte fastställts ännu.

5. Några korta lärdomar från 2015:

- Mer strukturerade dialog behövs med både FN och Världsbanken i Albanien. Behovet att få till en mer kontinuerlig dialog med Världsbanken anses vara av störst betydelse eftersom insatserna är mer komplicerade och större belopp är knutna till ett fåtal insatser. Den bilaterala dialogen med Världsbanken borde i större utsträckning knytas till Sidas centrala dialog med Världsbanken.
- Bättre dialog och större erfarenhetsutbytet behövs mellan UM och Sidas fokalpunkt för Världsbanken.
- Insatserna genom Världsbanken är komplexa och drabbade av förseningar. Risknivån är hög då en stor proportion av landallokeringen är knuten till få insatser. Fler och mindre insatser bör övervägas för att sprida på riskerna.
- Otillräckligt upphandlingsstöd från Sidas upphandlingsrådgivare innebär att mer kunskap behöver institutionaliseras på UM. I nuläget finns stöd att få genom ramavtal för upphandlingsstöd. Trots att proceduren är relativt enkel, måste tid läggas på upphandling av externa konsulter.
- Mer tid behöver anslås för igångsättning av nya insatser inom delvis nya områden. Lärdomen kommer från förstudien inom rättsområdet. Längre pilotfaser bör övervägas.

5.1 Implikationer för omstyrning av innevarande strategi

Under 2017 genomförs halvtidsöversynen av strategin för Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet. Det blir ett strategiskt tillfälle för eventuella omprioriteringar av samarbetets och insatsportföljens inriktning.